

Oponentský posudek na diplomovou práci Petry Dvořákové
na téma
„Domácí násilí a jeho prevence“

Předložená diplomová práce se zabývá kriminologickými aspekty domácího násilí a možnostmi kontroly tohoto jevu prostřednictvím prevence a represe. Práce poskytuje aktuální pohled na zkoumanou problematiku, obsahuje přehled nejvýznamnějších teoretických koncepcí a empirických výzkumů věnovaných domácímu násilí a zároveň i hodnocení dosavadní úrovně kontrolních mechanismů působících v uvedené oblasti.

Práce je zaměřena především na zmapování současného stavu poznání fenoménu domácího násilí. Všímá si však i konkrétních postupů, které jsou v praxi využívány k ochraně před tímto jevem. Uvedenému zaměření práce odpovídají použité metodologické prostředky. Výklad se opírá o poznatky získané studiem přiměřeného okruhu tuzemské literatury, studiem statistických dat a výsledků sociologických výzkumů i studiem aktuálních internetových zdrojů.

Výklad má logickou stavbu, jeho systematika umožňuje věnovat patřičnou pozornost podstatným aspektům problematiky. První kapitoly jsou orientovány na vymezení pojmu domácí násilí, na fenomenologii a etiologii tohoto jevu a na jeho konkrétní formy. Další kapitoly obsahují podrobný rozbor otázek týkajících se oběti domácího násilí (zejména problematiky typologie obětí, procesu primární a sekundární viktimizace, typických dopadů domácího násilí na psychiku oběti a postavení dětí jako nepřímých obětí domácího násilí) a pachatele domácího násilí (zvláště charakteristiky jeho osobnostního profilu a sociálně ekonomického postavení). V poslední kapitole je rozebírána represivní a preventivní stránka kontroly domácího násilí. Diplomantka v ní probírá legislativní změny posledních let (novou skutkovou podstatu „domácího násilí“ a ustanovení nového zákona na ochranu před domácím násilím), informační kampaně a preventivní projekty i konkrétní formy přímé pomoci obětem domácího násilí. Práci uzavírá shrnutí problematiky a její celkové zhodnocení.

Diplomantka v práci prokázala důkladnou znalost zkoumané problematiky. S použitými prameny nakládala s potřebnou mírou samostatnosti, k řadě otázek vyjádřila vlastní, akceptovatelná stanoviska (např. na str. 21, 28 a jinde). Práce má velmi pěknou úroveň i po stránce stylistické.

Připomínku lze uplatnit k seznamu použité literatury, v němž postrádám některé nejnovější práce (např. Vargová, Pokorná, Toufarová: Partnerské násilí, Linde 2008 nebo Čírtková: Moderní psychologie pro právníky, Grada 2008). V práci lze nalézt též několik drobných nepřesností (např. na str. 7, na konci odst. 1 je poněkud nelogické zdůvodnění rozdílu mezi pojmem násilí na ženách a pojmem domácí násilí, na str. 64-65 je poněkud zkratkovitě spojena přestupková recidiva s trestným činem podle § 215a), které však nikterak nesnižují velmi dobrou úroveň práce.

Posuzovanou práci proto jednoznačně doporučuji k obhajobě.

Obhajobu doporučuji zaměřit na význam trestněprávního postihu stalkingu pro ochranu před domácím násilím.

V Praze dne 11. 2. 2009

JUDr. Marie Vandúchová, CSc.